

SVT:s vallokalsundersökning Riksdagsvalet 2014

Sveriges Televisions vallokalsundersökning bygger på enkätsvar från 12 909 väljare vid 95 vallokaler och 45 förtida röstningslokaler.

Resultaten är ovägda.

Valu är SVT:s återkommande vallokalsundersökning vid EU-parlamentsval, riksdagsval och folkomröstningar.

Detta är den 14:e undersökning som har genomförts, och vi vet nu av erfarenhet att det underlag vi tar fram för vår valvaka med åren har blivit ett allt viktigare underlag för andra medier, organisationer, politiska partier och en specialintresserad allmänhet som vill få en djupare förståelse för hur vi betar oss som väljare. Eftersom den första undersökningen genomfördes redan 1991 är det nu också möjligt att studera hur väljarnas preferenser har förändrats över lång tid.

Under valvakan använder SVT Valu-materialet för kommentarer och analyser, därefter används det av andra samhällsprogram i vårt programutbud.

Vi öppnar nu stora delar av materialet redan dagen efter valet för alla intresserade som vill veta mer om väljarnas agerande på valdagen.

Torbjörn Gustafsson
Sveriges Television

Per Näsman
Valu-genomförande

**Antal insamlade enkäter totalt:
12 909**

**Förtidsröstning:
4 108 (32 %)**

**Vallokaler:
8 801 (68 %)**

**Fyra geografiska regioner: Stockholm
Lund
Göteborg
Sundsvall**

**Mätperiod: 8 - 14 september 2014
Den 14 september mättes enbart i vallokaler**

**45 röstningslokaler för förtidsröstning
95 vallokaler**

Parti	Valu prognos (%)	Valnatts- resultat (%)	Avvikelse	Valu rådata	Avvikelse
V	6,6	5,7	0,9	8,0	2,3
S	31,1	31,2	0,1	28,7	2,5
MP	7,1	6,8	0,3	8,8	2,0
C	6,5	6,1	0,4	6,5	0,4
FP	6,0	5,4	0,6	6,4	1,0
KD	5,0	4,6	0,4	5,0	0,4
M	22,2	23,2	1,0	21,8	1,4
SD	10,5	12,9	2,4	8,0	4,9
FI	4,0	3,1	0,9	5,8	2,7
Övriga	1,0	0,9	0,1	1,0	0,1
Medel avvikelse			0,7		1,8

VALU

Sören Holmberg
Väljarbeteende

Fråga: "När bestämde Du Dig för vilket parti Du skulle rösta på i årets riksdagsval?"

idag/sista veckan (%)	1991	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Samtliga	28	28	32	32	35	30	34
V	26	34	31	25	32	27	29
S	19	18	26	24	26	28	27
MP	58	48	45	48	52	39	42
C	33	36	37	43	51	44	52
FP	39	49	44	48	44	40	46
KD	35	43	48	39	43	34	43
M	21	24	24	25	28	21	31
SD	-	-	-	-	34	23	24
FI	-	-	-	-	62	40	46
18-21	38	42	50	44	50	45	44
65+	16	15	22	19	25	19	25
Kvinnor	31	31	36	34	39	32	37
Män	24	25	28	30	30	27	30

Fråga: "Vilken betydelse har följande frågor för Ditt val av parti i riksdagsvalet idag?"

Fråga	Procent mycket stor betydelse					Förändring 2010 - 2014
	1998	2002	2006	2010	2014	
1. Skola och utbildning	59	67	54	54	60	+6
2. Sjukvården	55	64	51	49	54	+5
3. Svenska ekonomin	57	56	50	53	52	-1
4. Sociala välfärden	-	-	-	46	51	+5
5. Sysselsättning	58	51	56	53	50	-3
6. Äldreomsorgen	46	53	45	40	47	+7
7. Jämställdheten mellan kvinnor och män	36	44	37	37	40	+3
8. Pensionerna	-	-	-	33	38	+5
9. Din egen ekonomi	-	-	44	41	37	-4
10. Miljön	27	34	31	34	36	+2
11. Frågan om vinster i välfärden	-	-	-	-	35	-
12. Skatterna	36	36	32	34	34	0
13. Bostadsfrågan	-	-	-	-	33	-
14. Flyktingar/invandring	19	32	25	26	33	+7
15. Lag och ordning	40	47	41	32	32	0
16. Energi och kärnkraft	30	29	35	30	29	-1
17. Företagens villkor	32	32	35	30	28	-2
18. EU	28	28	20	16	19	+3
19. Försvarsfrågan	-	-	-	-	19	-

Kommentar: Valu-frågan innehåller också svarsalternativen "ganska stor betydelse", "varken stor eller liten betydelse", "ganska liten betydelse" och "mycket liten betydelse".

Fråga: "Vilken betydelse har följande frågor för Ditt val av parti i riksdagsvalet idag?"

Fråga	V	S	MP	C	FP	KD	M	SD	FI
1. Skola och utbildning	4	3	2	2	1	2	3	7	4
2. Sjukvården	3	1	5	6	4	4	7	3	7
3. Svenska ekonomin	13	7	11	1	2	1	1	5	14
4. Sociala välfärden	2	2	4	11	9	9	10	8	2
5. Sysselsättning	8	5	10	3	3	3	2	10	9
6. Äldreomsorgen	6	4	7	8	5	5	9	4	8
7. Jämställdheten mellan kvinnor och män	5	10	3	9	8	16	13	18	1
8. Pensionerna	10	6	13	15	14	11	11	6	13
9. Din egen ekonomi	16	11	14	7	6	7	4	9	16
10. Miljön	7	14	1	4	18	15	18	19	3
11. Frågan om vinster i välfärden	1	9	8	17	19	18	17	15	5
12. Skatterna	12	12	16	13	15	8	6	12	12
13. Bostadsfrågan	9	8	12	16	17	13	12	11	10
14. Flyktingar/invandring	11	15	9	14	12	12	15	1	6
15. Lag och ordning	17	13	15	12	10	10	8	2	15
16. Energi och kärnkraft	14	16	6	10	11	14	14	17	11
17. Företagens villkor	18	17	18	5	7	6	5	16	19
18. EU	15	18	17	18	16	19	19	14	17
19. Försvarsfrågan	19	19	19	19	13	17	16	13	18

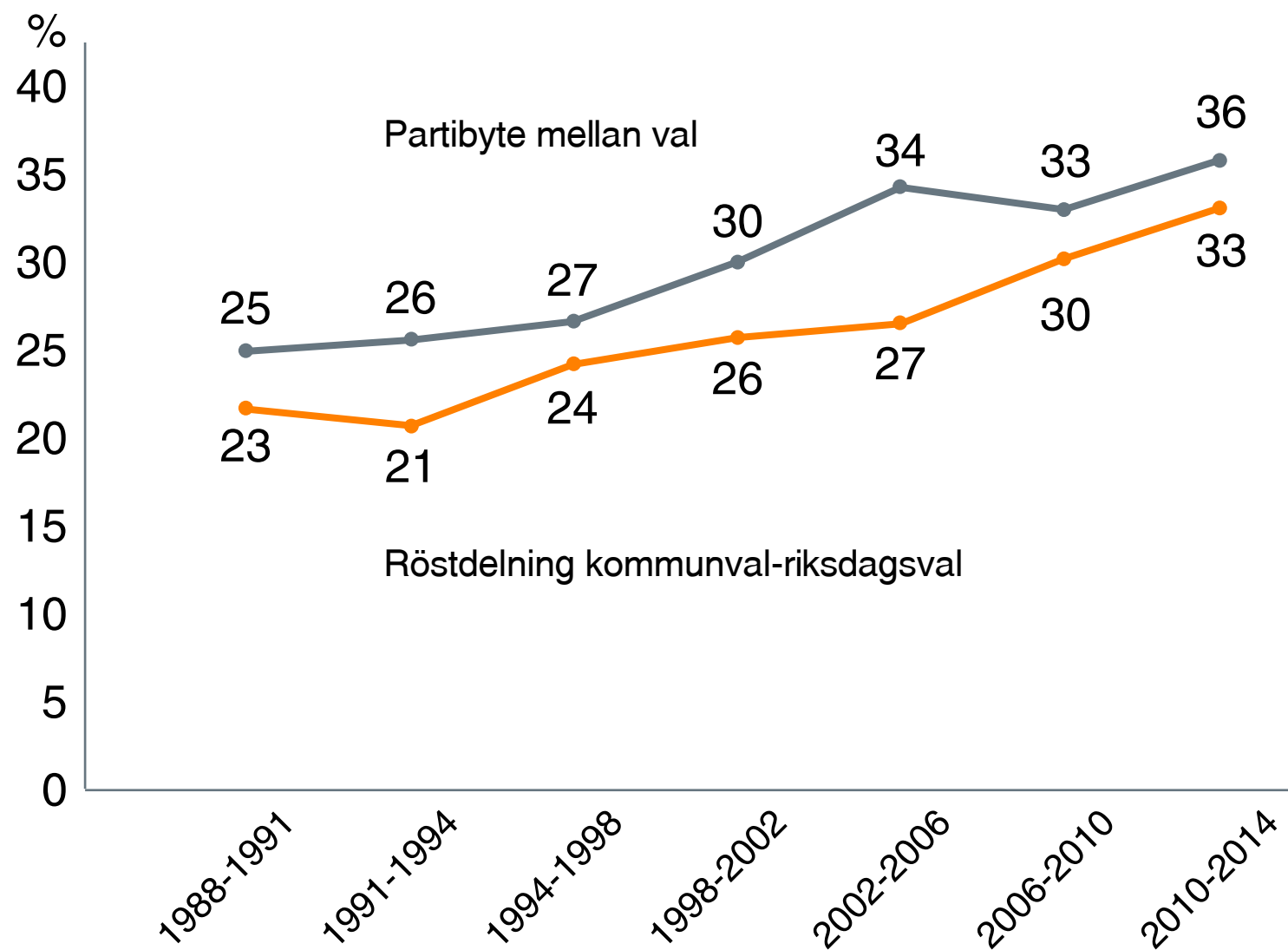
Kommentar: Siffrorna är rangordningstal.

Fråga: "Vilket parti tycker Du har bäst politik när det gäller.."

Område	V	S	MP	C	FP	KD	M	SD	FI	Ingen uppfattning	Summa procent
Skatterna	9	27	3	3	4	2	33	3	1	15	~100
Miljön	4	10	42	20	2	1	6	2	1	12	~100
Sysselsättningen	7	31	3	4	4	1	30	3	1	15	~100
Svenska ekonomin	6	27	3	2	3	1	39	3	1	16	~100
Din egen ekonomi	7	24	3	3	4	2	34	3	1	19	~100
Flyktingar/invandring	9	20	6	4	8	4	12	17	4	16	~100
Sjukvården	12	31	3	4	7	10	12	4	2	16	~100
Jämställdheten mellan kvinnor och män	9	18	5	6	9	5	10	3	18	18	~100
Skola och utbildning	10	27	7	3	22	3	11	3	2	13	~100
Sociala välfärden	12	31	3	4	7	6	15	4	2	16	~100
Pensionerna	9	29	2	3	5	5	14	5	1	26	~100
Frågan om vinster i välfärden	21	20	3	4	6	3	17	3	1	21	~100

Fråga: "Vilket parti tycker Du har bäst politik när det gäller.."

Område	Rödgröna V/S/MP	Alliansen C/FP/KD/M	SD	FI	Ingen uppfattning	Summa procent
Skatterna	40	41	3	1	15	~100
Miljön	55	30	2	1	12	~100
Sysselsättningen	41	40	3	1	15	~100
Svenska ekonomin	35	45	3	1	16	~100
Din egen ekonomi	33	43	3	1	19	~100
Flyktingar/invandring	35	28	17	4	16	~100
Sjukvården	46	32	4	2	16	~100
Jämställdheten mellan kvinnor och män	31	30	3	18	18	~100
Skola och utbildning	43	39	3	2	13	~100
Sociala välfärden	47	32	4	2	16	~100
Pensionerna	40	28	5	1	26	~100
Frågan om vinster i välfärden	44	30	3	1	21	~100

Partival 2010	Partival i riksdagsvalet 2014										Summa procent
	V	S	MP	C	FP	KD	M	SD	FI	Övr	
V	57	14	5	1	0	0	0	2	20	1	~100
S	6	78	4	1	1	0	2	5	3	0	~100
MP	10	13	50	2	1	1	3	1	19	1	~100
C	1	7	7	55	7	6	12	3	2	1	~100
FP	1	11	4	11	43	5	17	5	3	1	~100
KD	1	7	4	6	6	58	13	4	1	0	~100
M	1	8	3	6	7	4	63	8	1	0	~100
SD	1	13	0	0	1	1	3	79	1	1	~100
FI	9	6	9	0	1	0	2	2	69	2	~100
Övr	9	12	7	6	3	1	2	9	9	42	~100
Blankt	13	36	8	5	8	4	12	8	5	1	~100
Ej röstande 2010	7	37	6	3	4	4	15	14	4	5	~100
Ej röstberättigade 2010	9	20	15	7	7	4	18	8	10	2	~100

	Partival i riksdagsvalet 2014										Summa procent
	V	S	MP	C	FP	KD	M	SD	FI	Övr	
Kvinnor	8	28	10	7	6	5	20	6	8	1	~100
Män	8	28	7	6	7	5	24	10	4	2	~100
18 - 21	9	20	15	7	7	4	19	8	9	2	~100
22 - 30	9	23	13	6	6	4	19	7	11	2	~100
31 - 64	9	28	9	7	6	5	22	8	5	1	~100
65+	6	37	3	6	7	7	23	8	2	1	~100

Partival i riksdagsvalet 2014

	V	S	MP	C	FP	KD	M	SD	FI	Övr	Summa procent
Förvärvsarbetande	8	25	10	7	7	5	24	7	6	1	~100
Arbetslös	8	37	8	5	3	3	17	13	5	1	~100
Sjuk/aktivitetsersättning	15	43	7	3	0	3	7	14	5	3	~100
Studerande	10	21	15	7	7	4	16	5	14	2	~100
Arbetare	9	40	8	4	4	3	13	12	6	1	~100
Tjänsteman	8	23	9	7	8	6	26	6	6	1	~100
Jordbrukare	6	14	4	45	0	6	14	8	4	0	~100
Företagare	5	15	8	10	7	6	36	8	5	1	~100
LO	10	51	6	3	2	2	10	11	3	1	~100
TCO	9	29	9	7	7	5	22	6	6	1	~100
SACO	8	20	13	8	11	7	20	4	9	0	~100

Partival i riksdagsvalet 2014

	V	S	MP	C	FP	KD	M	SD	FI	Övr	Summa procent
Statlig	8	31	8	5	8	5	19	8	6	1	~100
Kommunal	11	35	10	6	6	5	14	6	7	1	~100
Privat	6	25	8	7	6	5	27	9	5	1	~100
Offentlig	10	34	9	6	6	5	16	7	7	1	~100
Privat	6	25	8	7	6	5	27	9	5	1	~100

Parti	1991	1994	1998	2002	2006	2010	2014
V	4	9	19	18	10	9	9
S	20	29	22	30	26	28	20
MP	8	14	11	10	11	16	15
C	5	8	4	7	7	6	7
FP	10	8	7	13	8	7	7
KD	6	5	6	5	3	2	4
M	35	26	29	13	27	23	19
SD	-	-	-	-	3	6	8
FI	-	-	-	-	1	1	9
Övriga	12	1	2	4	4	2	2
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100

Parti	1991	1994	1998	2002	2006	2010	2014
V	3	3	5	4	3	5	6
S	43	46	39	44	34	34	37
MP	3	2	3	2	2	4	3
C	11	8	5	8	10	8	6
FP	7	5	6	14	9	8	7
KD	9	7	17	9	12	9	7
M	20	27	21	15	25	28	23
SD	-	-	-	-	1	3	8
FI	-	-	-	-	1	0	2
Övriga	4	2	4	5	0	0	1
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100

Parti	1991	1994	1998	2002	2006	2010	2014
V	9	10	21	14	10	9	10
S	56	66	53	59	54	51	51
MP	2	4	4	4	5	7	6
C	6	4	4	4	5	4	3
FP	5	3	2	6	4	4	2
KD	4	2	7	6	4	2	2
M	9	9	8	4	11	16	10
SD	-	-	-	-	3	6	11
FI	-	-	-	-	1	0	3
Övriga	9	2	2	3	1	1	1
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100

Parti	1991	1994	1998	2002	2006	2010	2014
V	2	5	6	6	3	5	5
S	15	18	14	21	14	16	15
MP	4	5	5	5	6	8	8
C	5	5	6	13	10	12	10
FP	11	11	7	17	8	8	7
KD	7	5	15	10	8	6	6
M	44	50	45	25	46	40	36
SD	-	-	-	-	2	4	8
FI	-	-	-	-	2	1	5
Övriga	12	1	2	3	1	1	1
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100

Procent som anger att ”den egna ekonomin” är av mycket stor betydelse för valet av parti i riksdagsvalet.

	Procent		Procent
Samtliga	37	18-21	32
		22-30	32
V	20	31-64	37
S	40	65+	44
MP	14		
C	34	Kvinnor	40
FP	33	Män	35
KD	38		
M	53	LO-medlemmar	45
SD	52	Företagare	39
FI	12	Arbetslösa	50
		Sjuk/aktivitetsersättning	53

Fråga: "Var någonstans har Du, Din far och Din mor huvudsakligen vuxit upp?"

Själv uppväxt	Partival i riksdagsvalet 2014										Summa procent	Antal personer
	V	S	MP	C	FP	KD	M	SD	FI	Övr		
i Sverige	8	28	9	7	7	5	22	8	6	1	~100	11605
i Norden utanför Sverige	9	28	7	3	8	3	24	9	8	3	~100	116
i Europa utanför Norden	8	41	4	2	8	2	20	8	4	2	~100	226
utanför Europa	18	43	10	3	1	3	14	3	4	1	~100	280
Samtliga personer som <u>själva</u> är uppväxta utanför Sverige	13	39	7	3	5	2	18	6	5	2	~100	622

Fråga: "Var någonstans har Du, Din far och Din mor huvudsakligen vuxit upp?"

Själv/far/mor uppväxt	Partival i riksdagsvalet 2014										Summa procent	Antal personer
	V	S	MP	C	FP	KD	M	SD	FI	Övr		
Själv och far och mor uppväxta i Sverige	8	28	9	7	6	5	22	8	6	1	~100	10369
Själv el. far el. mor uppväxta i Norden utanför Sverige	8	26	12	3	6	3	22	10	8	1	~100	390
Själv el. far el. mor uppväxta i Europa utanför Norden	9	30	9	2	9	3	23	7	6	1	~100	538
Själv el. far el. mor uppväxta utanför Europa	16	36	13	3	4	4	16	3	5	1	~100	551
<u>Samtliga personer som själva eller far eller mor är uppväxta utanför Sverige</u>	11	31	11	3	6	4	20	7	6	1	~100	1479

Fråga: "Hur ofta brukar Du gå till gudstjänst eller på möte i någon kyrka/religiöst samfund?"

Kyrkogång	Partival i riksdagsvalet 2014										Summa procent
	V	S	MP	C	FP	KD	M	SD	FI	Övr	
minst en gång i månaden	5	26	9	8	5	24	14	4	4	1	~100
några gånger om året	5	29	7	9	8	7	23	8	4	0	~100
mera sällan	6	32	7	7	7	4	23	8	5	1	~100
aldrig	11	27	10	5	6	2	22	8	8	1	~100

Fråga: "Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle Du placera in Dig själv?"

Samtliga	Vänster	Varken eller	Höger	Summa procent
1991	34	26	40	~100
1994	40	26	34	~100
1998	41	21	38	~100
2002	44	22	34	~100
2006	37	22	41	~100
2010	38	20	42	~100
2014	43	20	36	~100

Fråga: "Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle Du placera in Dig själv?"

		Vänster	Varken eller	Höger	Summa procent
V	1991	94	6	0	~100
	1994	90	9	1	~100
	1998	92	7	1	~100
	2002	94	6	0	~100
	2006	95	5	0	~100
	2010	96	4	1	~100
	2014	96	3	1	~100
S	1991	67	29	4	~100
	1994	69	27	4	~100
	1998	72	23	5	~100
	2002	71	24	5	~100
	2006	70	25	5	~100
	2010	75	21	4	~100
	2014	74	22	4	~100

Fråga: "Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle Du placera in Dig själv?"

		Vänster	Varken eller	Höger	Summa procent
MP	1991	43	43	14	~100
	1994	45	46	9	~100
	1998	54	38	8	~100
	2002	64	32	4	~100
	2006	73	23	4	~100
	2010	72	24	4	~100
	2014	69	26	5	~100
C	1991	7	51	42	~100
	1994	7	48	45	~100
	1998	13	50	37	~100
	2002	9	37	54	~100
	2006	9	34	57	~100
	2010	5	24	71	~100
	2014	6	29	65	~100

Fråga: "Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle Du placera in Dig själv?"

		Vänster	Varken eller	Höger	Summa procent
FP	1991	9	31	60	~100
	1994	13	37	50	~100
	1998	10	28	62	~100
	2002	8	25	67	~100
	2006	7	23	70	~100
	2010	4	20	76	~100
	2014	4	22	73	~100
KD	1991	6	38	56	~100
	1994	3	34	63	~100
	1998	5	30	65	~100
	2002	6	29	65	~100
	2006	4	26	70	~100
	2010	4	24	71	~100
	2014	5	19	77	~100

Fråga: "Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle Du placera in Dig själv?"

		Vänster	Varken eller	Höger	Summa procent
M	1991	1	9	90	~100
	1994	1	11	88	~100
	1998	1	8	91	~100
	2002	2	7	91	~100
	2006	3	13	84	~100
	2010	2	14	83	~100
	2014	2	14	84	~100
SD	2006	12	46	42	~100
	2010	18	34	48	~100
	2014	17	39	44	~100
FI	2006	77	18	5	~100
	2010	71	24	5	~100
	2014	91	7	2	~100

Fråga: "Allmänt sett, hur stort förtroende har Du för svenska politiker?"

Mycket/ganska stort förtroende (%)	1991	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Samtliga	45	46	41	54	54	70	67
V	38	27	32	49	52	58	59
S	61	49	54	65	61	65	66
MP	31	25	35	45	55	67	69
C	36	45	44	47	55	83	78
FP	47	55	45	52	58	79	79
KD	37	46	28	47	51	81	79
M	45	52	39	50	55	83	81
NYD	8	20	-	-	-	-	-
SD	-	-	-	-	12	27	26
FI	-	-	-	-	41	46	61
Övriga	15	12	6	21	19	19	18
Blankt	14	5	8	16	13	19	18

Kommentar: Enkätfrågan innehöll också svarsalternativen "mycket litet" respektive "ganska litet förtroende". Procenten är beräknad bland personer som besvarat frågan. Andel personer som ej besvarat frågan har genom åren varierat mellan 2 till 5 procent.

Fråga: "Vilken betydelse hade partiledaren för Ditt val av parti i riksdagen i dag?"

Procent som anger partiledaren för det parti de röstade på som mycket betydelsefull för valet av parti

1998	Procent	2002	Procent	2006	Procent
1. Alf Svensson (KD)	31	1. Alf Svensson (KD)	28	1. Fredrik Reinfeldt (M)	31
2. Carl Bildt (M)	26	2. Göran Persson (S)	24	2. Göran Hägglund (KD)	23
3. Gudrun Schyman (V)	17	3. Gudrun Schyman (V)	19	3. Maud Olofsson (C)	20
4. Göran Persson (S)	12	4. Lars Leijonborg (FP)	16	4. Göran Persson (S)	17
5. Språkrör (MP)	7	5. Bo Lundgren (M)	14	5. Språkrör (MP)	13
6. Lars Leijonborg (FP)	7	6. Maud Olofsson (C)	14	6. Lars Ohly (V)	12
7. Lennart Daléus (C)	6	7. Språkrör (MP)	6	7. Lars Leijonborg (FP)	11

Fråga: "Vilken betydelse hade partiledaren för Ditt val av parti i riksdagen i dag?"

Procent som anger partiledaren för det parti de röstade på som mycket betydelsefull för valet av parti

2010	Procent	2014	Procent
1. Fredrik Reinfeldt (M)	45	1. Fredrik Reinfeldt (M)	45
2. Jimmie Åkesson (SD)	27	2. Jimmie Åkesson (SD)	38
3. Gudrun Schyman (FI)	26	3. Gudrun Schyman (FI)	33
4. Göran Högglund (KD)	25	4. Stefan Löfvén (S)	24
5. Maud Olofsson (C)	25	5. Annie Lööf (C)	22
6. Jan Björklund (FP)	20	6. Göran Högglund (KD)	22
7. Mona Sahlin (S)	19	7. Jonas Sjöstedt (V)	19
8. Språkrör (MP)	18	8. Jan Björklund (FP)	19
9. Rick Falkvinge (PP)	13	9. Språkrör (MP)	14
10. Lars Ohly (V)	13		

Fråga: "Vilket eller vilka partier skulle Du helst vilja ha med i regeringen efter dagens val?"

	Procent
1. C/FP/KD/M	14
2. S	10
3. V/S/MP	7
4. V/S/MP/FI	7
5. M	6
6. S/MP	4
7. SD	4
8. V/S	3
9. C/FP/M	3
10. MP	2

Fråga: "Vilket eller vilka partier skulle Du helst vilja ha med i regeringen efter dagens val?"

Procentandel som vill ha med respektive parti i regeringen

Partival 2014	V	S	MP	C	FP	KD	M	SD	FI
V	95	65	60	4	2	2	3	4	42
S	39	94	43	6	7	3	6	5	13
MP	42	62	96	14	12	5	10	2	36
C	3	14	19	95	64	48	68	2	6
FP	2	17	16	66	95	48	73	4	4
KD	3	9	13	67	69	93	76	5	3
M	2	9	11	56	61	46	98	8	3
SD	8	24	7	13	16	14	30	87	2
FI	68	53	71	4	3	1	4	2	94
Samtliga	28	47	36	31	32	23	40	12	18

Fråga: "Vilket eller vilka partier skulle Du helst vilja ha med i regeringen efter dagens val?"

Partival 2014	Regering med enbart ett eller flera partier från V/S/MP	Regering med enbart ett eller flera partier från C/FP/KD/M	Någon form av regering med partier från både V/S/MP och C/FP/KD/M men inga andra partier	Någon form av regering där SD ingår	Någon form av regering där FI ingår	Någon form av regering där SD och FI ingår
V	51	1	4	3	41	1
S	68	1	13	5	13	0
MP	44	1	18	1	36	1
C	2	67	23	2	6	0
FP	2	68	23	4	4	0
KD	2	76	14	5	3	0
M	1	75	14	8	3	0
SD	5	4	3	86	1	1
FI	5	0	0	0	92	2
Samtliga	29	30	13	11	17	1

	Procent som röstade på FI
Kvinnor	8
18-30 år	11
Vänsterpartiet i valet 2010	20
Miljöpartiet i valet 2010	19
Jämställdhet mycket viktig fråga	13
Vänsterideologi	12

	Procent som röstade på SD
Män	10
18-30 år	7
LO-medlem	11
Arbetslösa	13
Flyktingar/invandring mycket viktig fråga	19
Högerideologi	9
Lågt politikerförtroende	18

Fråga: "Utnyttjade Du möjligheten att personrösta genom att sätta kryss för någon kandidat på Din valsedel i riksdagsvalet?"

	personkryssat i riksdagsvalet (%)
Samtliga partiröstare	27
V	25
S	28
MP	23
C	30
FP	26
KD	27
M	24
SD	33
FI	39
Kvinnor	28
Män	27
18-21	32
22-30	34
31-64	27
65+	20

Kommentar: Andelen personkryss är något nedvägda